

Top býci – zůstali ti top býci stále na svém místě?

Každý chce používat to nejlepší, skoro na všech frontách. To je jistě také případ holštýnského šlechtění, kde maximální progres může být dosažen využíváním těch nejlepších býků. Abychom určili ty nejlepší, jsou využívány souhrnné indexy. Ty se liší stát od státu, ale každý je sestaven tak, aby identifikoval to nejlepší v dané zemi. Logicky tedy je v každé zemi pozornost zaměřena na indexově nejlepší zvířata. Samozřejmě, další velká otázka je: jsou ti top genomičtí býci opravdu ti nejlepší? To se zjistí o 4 roky později, kdy je dostatek jejich dcer v produkci, a jsou dostupné reálné indexy. Z toho důvodu, v šesti zemích, HI pátral po býcích, kteří byli nejvýše v roce 2014 a porovnal je s aktuálními čísly.

Tabulka: Srovnání nejvýše postavených genomických býků (dostupných) v prosinci 2014 s top býky dnes – nyní na dcerách – v prosinci 2018. Top list z 12/2014 je vlevo v tabulce, zatímco pravá strana ukazuje býky v topu z 12/2018, doplněnými býky z top 12/2014 kteří už nejsou v TOPce. Rozděleno je to podle zemí s využitím celkového indexu v každé zemi. Počet býků u jednotlivých zemí je podle velikosti populace v dané zemi. Nebyly udělané žádné korekce s ohledem na úpravy indexů během let. * = základní úprava byla udělena v celkovém indexu od 12/2014; ** = narozený v polovině 2014, příliš mladý na dostupnost 12/2014; ***stále genomická čísla.

US	2014	2018	2014	+/-	
 EDG Rubicon	2718	EDG Rubicon	2824	2718	+106
Mr Mogul Delta	2709	Mr McCut Dante	2800	2575	+225
Seagull-Bay Silver	2683	Uecker Supersire JoSuper	2790	2591	+199
Westenrade AltaSpring	2677	Mr Mogul Delta	2779	2709	+70
Mr Mogul Denver	2677	S-S-I Montross Duke**	2747	-	-
Woodcrest M Yoder	2669	Woodcrest Mogul Yoder	2720	2669	+51
View-Home Monterey	2665	Weigeline Jacey Tabasco	2715	2558	+157
River-Bridge Coop Troy	2650	De-Su AltaLeaf	2705	2485	+220
Mr Shot Dozer	2650	De-Su Millington	2686	2607	+79
Delaberge Pepper	2641	Myr-Matt Mogul Platinum	2681	2551	+130
		Mr Mogul Denver	2666	2677	-11
		Westenrade AltaSpring	2578	2677	-99
		Seagull-Bay Silver	2574	2683	-109
		View-Home Monterey	2524	2665	-141
		Mr Shot Dozer	2460	2650	-190
		Delaberge Pepper	2415	2641	-226
		River-Bridge Coop Troy	2307	2650	-343

ITALY*	2014	2018	2014	+/-	
 Glorioso	3402	Holbra Rodanas	3891	3533	+462
Galactico	3335	Molino I Murdoch	3657	3106	+655
Mars I Chapeau	3310	All.Nure D Poison	3654	3096	+662
Amighetti Sunday	3305	KNS Brasileiro**	3593	-	-
Vanzetti Upstairs	3295	Mars I Chapeau	3402	3310	+196
Dragster	3223	Southland Del Dongo	3362	2769	+697
		Dragster	3179	3223	+60
		Galactico	2936	3335	-295
		Amighetti Sunday	2709	3305	-492
		Vanzetti Upstairs	2685	3295	-506
		Glorioso	2623	3402	-675

CANADA	2014	2018	2014	+/-	
 EDG Rubicon	3596	Glen-D-Haven AltaHotrod	3301	3489	-188
RH Superman	3555	EDG Rubicon	3255	3596	-341
Bryceholm Brodie	3525	Synergy AltaParquet	3232	3019	+213
De-Su Davinci	3511	Comestar Lautrust	3224	3093	+131
EDG Gatekeeper	3509	Gillette Byroad	3201	3177	+24
Double-Eagle Kobra	3501	Mapel Wood Brewmaster	3196	2885	+311
Bryceholm Boastful	3500	Lone-Oak-A AltaRoble	3192	3174	+18
Sandy-Valley Penmanship	3500	Co-Op Renegade	3189	3160	+29
		Bryceholm Brodie	3145	3525	-380
		RH Superman	3092	3555	-463
		De-Su Davinci	3052	3511	-459
		Bryceholm Boastful	3051	3500	-449
		Sandy-Valley Penmanship	2850	3500	-650
		EDG Gatekeeper	2844	3509	-665
		Double-Eagle Kobra	2756	3501	-745

„Pozornost od absolutních TOP 1 je potřeba posunout pryč.“ Tuhle myšlenku vyslovil francouzský analytik býků Frédéric Lepoint v jeho rozhovoru HI v prosinci 2018. Je to zajímavá věta, kterou doprovází také analýza v jedné tabulce. Dělal se srovnání býků nejvýše postavených v prosinci 2014 (tabulka – sloupec - vpravo), jakmile byly známy kompletní indexy na základě dcer. Býci v zelené barvě zůstali v TOP během těch 4 let. Všichni býci, kteří opustili svou pozici (nyní jsou níže) jsou v *italic*, takže dobře vidíte, jak na tom jsou, i když se museli svého místa blízko topu vzdát. (Velikost topové skupiny je variabilní podle zemí s ohledem na velikost populace). Což znamená: čím více býků v *italic*, tím více se změnila top za ty 4 roky. V ideální situaci by tabulka vpravo byla stejně dlouhá jako tabulka vlevo, to by indikovalo že top zůstal nezměněný, od roku 2014 dosud. Bohužel – ale zároveň pochopitelně – to není případ ani jedné země.

Důležité

Je potřeba zmínit několik věcí, začneme třeba s tím, že v každé zemi je jiný index. Skoro u všech zemí se výpočet celkového indexu změnil, někde dokonce několikrát. Různé znaky získaly jiné váhy, byly začleněny nové znaky, logicky díky změně šlechtitelského cíle a také vývoji nových znaků. HI neupravoval tyto změny. Z důvodu že to nemůže dělat ani chovatel, který vybírá býky v daný moment. Takže si vybírá top býka v dané chvíli: jednou v roce 2014, podruhé teď. U výběru top býků dnes musíme mít na paměti, že díky všem úpravám výpočtu indexu budou býci v žebříčku jinak seřazeni za 4 roky. Například: pokud očekáváte, že za 4 roky bude konverze krmiva mít vyšší váhu, pak je užitečné dívat se na tento specifický znak. A býci z TOP 50, kteří jsou extra vysoko pro tento znak, ty to hodí výše v žebříčku. Nebo: pokud si myslíte, že dlouhověkost má v daný čas větší váhy než má

mít, a bude mít nižší váhy v budoucnu, pak býci, kteří jsou vysoko díky dlouhověkosti by měli být níže za nějaký čas.

Na druhém místě: v různých zemích se také posunula báze od roku 2014. HI to korigoval jak jen bylo možné. V USA a Kanadě nebyly provedeny žádné úpravy v TPI a LPI, takže každý rok byly indexy vyšší – vizuální indikace genetického progresu. V ostatních zemích, jako Německo a Francie, se báze periodicky měnila s tím, že býk s RZG 160 (v Německu) bude vždycky vysoko postavený býků – včera nebo dneska.

Ale - navzdory úpravě báze – pamatujte, že v tomto případě se primárně zaměřujeme na základní rozdíly mezi býky a jejich současné zařazení v žebříčku. Bez ohledu na to jak moc se změnili je ještě signifikantnější, jak se změnili vzhledem k sobě. Jinými slovy: ti, kteří jsou opravdu ti nejlepší, protože to jsou ti, které si vybíráme! Souhrnem: cílem tohoto článku není posuzovat hodnotu genomiky. Realita je taková, že skoro všude jsou DNA býci nejvyužívanější – hlavně ve šlechtitelských programech, motoru přicházejících generací. Proto se primárně díváme na to, jestli ti nejvyšší zůstali nejvyšší? Využili jsme ty správné býky, abychom dosáhli maximálního progresu?

GERMANY*		2014	2018	2014	+/-	
	Cinema	173	Visstein Harvey	153	146	+17
	Chevalier	166	RZH Barclay**	151	-	-
	Famous	164	KAX Morgan	147	148	+11
	Modeco	163	Col Basical**	147	-	-
	Background	161	Anderstrup Baltikum**	147	-	-
	Mandela	160	KAX Masato	146	146	+10
	Dolph	160	Mandela	145	160	-5
	Puma	160	Bartoli**	145	-	-
			Puma	141	160	-9
			Cinema	133	173	-30
			Famous	132	164	-22
			Background	130	161	-21
			Modeco	129	163	-24
			Dolph	128	160	-21
			Chevalier	125	166	-31
FRANCE*		2014	2018	2014	+/-	
	Ipnos	199	Ipnos	203	199	+24
	Ismore	197	Jingle	191	192	+19
	Impulse	196	Hospador	186	177	+29
	Iberik Eba	196	Iberik Eba	185	196	+9
	Islander	196	Hurion Isy	184	183	+21
	Jumper	196	Ipersire	180	188	+12
	Ilden	196	Imola	179	173	+26
	Hammig Isy	194	Impulse	179	196	+3
			Jumper***	165	196	-11
			Hammig Isy	164	194	-10
			Islander	162	196	-14
			Ilden	161	196	-15
			Ismore	160	197	-17
NETHERLANDS*		2014	2018	2014	+/-	
	MS Riverboy RC	370	Delta Danno	302	350	+18
	Delta Danno	350	Aurora Freeze	290	294	+62
	Buisweerd Mobile	328	Apina Malcolm	287	236	+117
	JHS Snowrush	315	Vero Startrek	283	319	+30
	Delta Governor	309	Bouw Rocky	282	326	+22
	Bouw Snowfever	309	Koepon General	277	298	+45
			MS Riverboy RC	259	370	-45
			Buisweerd Mobile	227	328	-35
			Bouw Snowfever	195	309	-48
			JHS Snowrush	182	315	-67
			Delta Governor	137	309	-106

Skála

V tabulce vidíte nejvýše postavené býky v šesti zemích, nejvýše postavené v roce 2014 vlevo a současnost vpravo. Tabulka vpravo má dodatek s nejvýše postavenými býky (*italic*), kteří už nejsou v topce nyní. V zelené barvě jsou býci, kteří byli schopni zůstat v topce 4 roky, a jeden v každé zemi (červeně), který propadl nejvíce během 4 let.

Vidíte to jasně: skoro v každé zemi se top signifikantně změnil, absolutní top se významně změnil. V USA a Francii zůstali tři býci v topce, v ostatních zemích jen jeden. Všichni ostatní byli zaměněni býky, kteří skončili lépe, jakmile byli prověřeni na dcerách.

Je to překvapující? Ne. Za prvé díky již dříve zmíněným důvodům: změny ve výpočtu indexu. Za druhé: spolehlivost DNA býků je kolem 70%. To znamená, že je 30% šance že se index býka změní (signifikantně), hlavně u býků, kteří mají extrémně vysoké skóre, a proto jsou na TOP. Takže by nemělo být překvapivé, že se topka změnila významně skoro všude.

Pozoruhodný je vývoj Rubicona. V prosinci 2014 byl TOP 1 jak v USA, tak v Kanadě. Dneska je stále TOP 1 a TOP 2 v obou zemích! Věž pevnosti!

„Držáci“

Je čas posívat se na země. V USA nebyly úpravy TPI, takže můžete jasně vidět, jak se býci posunuli. V roce 2014 měl Rubicon TPI 2718, zatímco dnes s 2916 dcerami ukazuje

TPI 2824: navýšil o 106 bodů. Jeho současné skóre je tedy velmi blízko jeho „konečnému skóre“ nebo aktuální úrovni, protože v minulých PH měl TPI 2828. Také v Kanadě se Rubicon ukázal být skutečně elitním býkem. Díky úpravě indexu LPI spadl, ale reálně je TOP 2 v zemi, jen pár bodů za současným lídrem Hotrodem. Nyní zpět do USA, kde Delta a Yoder dalšími silnými „stálicemi“ a drží se v TOPce. Poznámka k Dukemu: nyní je TOP 5, ale v 12/2014 nemohl být použit jelikož se narodil v červnu 2014 a byl příliš mladý na distribuci dávek. Takže zkrátka nemohl být využit ve 12/2014. Ale je mezi nejstabilnějšími býky, jelikož jeho nové gTPI skóre ve 12/2014 bylo 2635. Duke také demonstruje, jak „rychle“ jsou býci dneska: ve věku 4 let a 6 měsíců už má 203 dcer v indexu!

EDH Rubicon – skála síly – tenhle syn Mogula zůstal pozoruhodně stabilní jako (skoro) lídr jak v USA tak v Kanadě. Zde je Rubicon jako dvouletý v říjnu 2014. Pak stále číslo osm, ale o dva měsíce později TOP 1. A stále je, mezi býky prověřenými na dcerách.

ještě nebyl dostupný. (Měl 14 měsíců). O 4 měsíce později se už v italské topce vyskytl, jako TOP 1. Takže v top 12/2014 by se vyskytl s gPFT 2533. Takže musí být zmíněno: statisticky, dva italské byli schopni zůstat v TOPce: Chapeau – viz foto) a Rodanas. Ohledně Rodanase, který navzdory tomu že byl vysoko, byl schopen stále stoupat výš, můžete si o něm přečíst jinde v tomhle HI.

Rychlí býci

V Kanadě to byl Rubicon, který udělal skok z 12/2014 do dneška. Největší změnu udělal Brewmaster, který poskočil výrazně ve srovnání s jeho mladým nástupcem. Brewmaster (narozený v srpnu 2010) je o 2-3 roky starší než všichni ostatní v současné TOP 8, ale silně si drží pozici. Současný kanadský lídr Jerodův syn AltaHotrod, může být považován za stálici, v roce 2014 byl TOP 11 v Kanadě.

Jak jsme již zmínili, v Německu 4 mladí býci rychle získali plemenné hodnoty na dcerách. Narodili se v polovině roku 2014, takže logicky nebyli ještě dostupní ve 12/2014, ale ve 12/2018 už měli dcery. Pochopitelně jejich čísla na dcerách jsou stále nízká což znamená, že změny jsou stále možné v současné německé topce. Nejvýše postavený z těchto „rychlých býků“ je Barclay (24 dcer), který se objevil na scéně v HI 2/2019 (s.81). Mars Mandela byl německý býk, který pěkně zůstal v TOP 8. Tenhle syn Mogule z dcery po Supersirovi má nyní 951 dcer.

Zajímavost

Stabilitu také charakterizuje holandský Bookemův syn Danno, který pokračuje ve stabilitě v topce NVI. (Dokonce i když v holandském indexu NVI byly provedeny velké změny, jako i v jiných indexech.) Danno byl TOP 2 v 12/2014 a nyní je TOP 1, na základě 19,000 dcer v různých zemích! Pochází z významné rodiny Etazon Renate = dcera O-Mana z francouzského elitního býka Remarlinda (Jocko).

To nás přivádí do Francie, kde stejně jako v USA jsou tři stálice. Nejpozoruhodnější jméno je Ipnos, který se krásně drží po celé 4 roky. Ve 12/2018 prorazil se 40 dcerami jako TOP 1 v žebříčku francouzských prověřených býků. Hodně mléka (daleko široko nejvýše v topce), fitness a solidní končetiny charakterizuje Shotglasse (Snowman x Shottle) - syna z vnučky od Fly-Higher Oman Sutter EX-90 (O-Man x Durham). Také stabilní je syn Oaka Iberik a Impulse, syn francouzského Dorcyho Newta. Z francouzské tabulky můžeme jako specialistu na typ uvést Doormanova syna Jingle, který je taktéž stálicí, ve 12/2014 byl řazen mimo TOP 8.

Duke není jediným býkem v roce 2014, který byl příliš mladý na distribuci dávek, a proto nebyl zahrnut do žebříčku. Stejná situace je s italským býkem Brasileiro a 4 německými býci: Barclay, Basical, Baltikum a Bartoli. Všichni býci jsou indikováni s dvojitými hvězdičkami **.

Statisticky

Tři američtí býci udělali skok z topu zpátky do současného topu. To je velmi dobrý výkon pokud se podíváme na to celkově; v ostatních zemích jen Francie byla schopna udělat to samé. Navíc: ti tři američtí býci dokonce vydrželi zůstat v TOP 6 a Rubicon zůstal ve vedení. Tihle býci zůstali, sedm dalších vstoupilo do TOP 10. V Itálii je top býk Rodanas. Není v topce 12/2014 jelikož tehdy

RUBICON: skála

Nikdo nezůstal stabilnější než EDG Rubicon, skála síly. Zůstal vysoko jak v USA tak v Kanadě. Je to syn Mogula ze Sandy-Valley Ruby EX-90, dcery Robusta z famózní krávy Sandy-Valey Planet Sapphire. 2916 dcer Rubicon je v mnoha zemích: 2099 v USA, 304 v Itálii, 220 v Kanadě, 201 v Holandsku, 54 v ČR, 37 v Německu. Jeho nejvýše postavení synové jsou Mr Dynamo a Dynasty (gTPI 2852 a 2844) kdy druhý jmenovaný je otcem TOP 1 gTPI býka Nashville.

24%

Tady jsou. Všichni pospolu, HI uvádí 46 býků, kteří jsou na vrcholku žebříčků v šesti zemích v roce 12/2014. Z těchto 46 je 10 „zelených“. Jinými slovy: udělal skok za tu dobu. Vlastně by jich mělo být 11, protože zatímco italský Rodanas nebyl TOP 1 v roce 2014, statisticky byl. Jedenáct z těchto 46 tedy si udržely pozici v topce – to je 24%. Čtvrtina zůstala v top býcích; navzdory všem úpravám celkového indexu. Zopakujeme to: srovnání jeden na jednoho u býků za ta léta není možné, protože index se modifikoval. Ale: nebude zde žádná změna v letech co přijdou! Tak to musíme mít na vědomí. Ti kteří chtějí být ujištění o top býcích nyní potřebují si pamatovat nastávající úpravy během dalších 4 let a změny v pozicích, které tím nastanou. A také genomické indexy budou čím dál více jistější, jejich spolehlivost stále zůstává na 70%. Takže i díky tomuhle zde bude stále potřeba nějakých odpadlíků. To se také prověřilo v doprovodné tabulce, s červeně zatrženými býky všude. Takže s tím vším v hlavě myslíte na to, až budete vybírat zítřejší top býky. Pamatujte Lapointův výrok: „Pozornost od absolutních TOP 1 je potřeba posunout pryč.“ To je prověřeno všemi těmi „novými“ jmény, kteří po čtyřech letech jsou schopni prorazit do top 1 po tom všem. Ti nejvyšší určitě nezůstanou nejvyššími, s mnoha různých důvodů.

Mogulův syn Mars Inseme Chapeau byl trojka v Itálii v 12/2014, stále stoupal, dneska je TOP 5 v Itálii, na základě 1,372 dcer. Chapeau pochází ze stejné holandské rodiny Froukje ze stáda Van Essen, která vyprodukovala stabilního německého býka Mandela!

*Jan Bierma, Holstein International, březen 2018
přeložila Lenka Kahánková*